

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kéréseinek visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Tanulhatunk tőlük!

Írta: Szalánczy Andor.

Tudvalevő dolog, hogy a nemzeti munkapárt olyan különböző elemekből van összekalapálva, amit a politikában is erkölcsi alapon álló ember nem tud megérteni. Pedig egyszerű dolog. A hatalom birtoklása. A hatalomért, oh a hatalom sugaraért mit meg nem tesz az ember?!

Igy aztán a munkapártban találkoztak mindazok, akiknél nem az elv, hanem a »kormányzó többség« a fő. Van ott állítólagos keresztény politikusok és bevallott liberálisok és szabadkőművesek. Aztán be nem vallott agráriusok és szint vallott merkantilisták. Vannak olyanok is, akik az általános, egyenlő, és titkos választói jogra esküsznek és vannak olyanok, akik félnek ettől.

De menjünk tovább. Egyik részük Khuen gróftól várja a fazékban megfőtt húst, a másik rész meg Tisza István főzléből szeretne jól lakni. És a különben »igen tisztelt« kormánypárt mégis egységes. Hogy meddig, az mindegy. Szavaz és jó darabig szavazni fog, mint a parancsolat. És fizetni fog az ország pénzéből, mint a köles.

Mi pedig, akik a keresztény politika hiveinek valljuk magunkat, szégyeljük magunkat. Odaát egy mosolygó miniszterelnöki arc, a husosfazék közelléte, a »többség dönt« elve össze tud tartani egy homlokegyenest ellenkező tagokból

álló többséget, egy óriási nagy többséget és minket, a keresztény politika hiveit, a keresztény Magyarországnak, a keresztény magyar népnek vezetőit és harcosait szét választ olyan kicsi dolog, a melyre bátran rámondhatjuk, hogy azért nem tesszük, mert ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes.

A keresztény szociális pártról és a néppártiról van szó. Tíz millió katolikusból »annyi« szent akarat« árán talpra állítottuk a keresztény szociális és népszövetségi mozgalommal háromszázezeret. És akkor nem a háromszázezeret emeltük fel hatszázezerre hanem úgy tettünk, mint a börzén játszó zsidó: Vagy nyerek mindent és ur leszek, akkor löjje fejbe magát a Dolfi. Vagy a Dolfi nyer és akkor én — szökök meg Amerikába.

Hát mi, a kik keresztény Magyarországról, a keresztény magyar dolgozó nép jobb jövőjéért, szabadságáért küzdünk, nem találjuk meg azt, amit ellenfeleink megtaláltak? Tisza István, a régi, a nagy pártvezér tudott agitátor lenni az új liberális párt feltámasztásánál és mi, a keresztény politika hivei nem találjuk meg édesanyánkat?

Ez ugyan szégyenletes valami volna. Oda át a hatalomban való osztozás össze tud tartani, egybe tud forrasztani egy hatalmas táborat és nálunk, akiknek összetartásától egy hitünk, egy hazánk és keresztény népünk sorsa függ, mi ne tudnánk egy táborban lenni?

Ha ez így volna, nem volnánk sem

néppártiak, sem keresztény-szociálisták.

A néppárt képviselői a parlamentben most olyan becsületes álláspontot képviseltek, a keresztény-szocialista párt programját oly tökéletesen hirdették, hogy annál különb keresztény-szocialista senki sem lehet.

Egy-sülni kell! A két párt szivben, lélekben egy. Egyet akar, egyért harcol. A keresztény-szociális mozgalom alapvető munkásai is ott ülnek padjain és mégis külön, céltalan és káros uton járunk? Ezt a szivességet nem tehetjük meg elleneinknek.

Nem is tesszük meg, hanem tanulunk tőlük!

Mangra a miniszterelnöknél. Annak a beszédnek, amelyet gróf Tisza István a nemzeti kérdésben a felirati vita során tartott, úgy látszik, lesz eredménye.

A román mérsékelt vezető politikusok állandóan napirenden tartják a kérdést s keresik a módozatot, amellyel a tartós békét előkészíteni és megalapozni lehet. Metianu nagyszabasi érsek pár nappal ezelőtt fölkereste a miniszterelnököt és gróf Zichy János vallásügyi minisztert, a mikor ő a románok »sérelemét« terjesztette elő.

Szó volt arról is, hogy a román főpapok Budapesten értekezletet tartanak a napokban. Ez elmaradt. A megbeszélések tartanak s Mangra Vazul püspöki vikárius, aki valamikor a tulzók vezére volt s most a munkapárt tagja, ma délelőtt fél 11 órakor fölkereste a miniszterelnököt és tárgyalt vele. A tárgyalás igen rövid ideig tartott. Úgy látszik, csak formalitás volt.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kis Dani.

— Mizhel Corday. —

— Dániel, Dániel! — mormogta Mme du Préfaillé, egyedül maradván a terrazon a vadászok távoztása után. — Ez a név érintette édes simogatással az ajkát. Száz mértő d választotta el attól, a kit hívott és mégis úgy érezte, hogy meghallja szavát s megérti annak könnyűségét.

Ah, a távollét, a rettenetes távollét! Milyen jó lenne most egymáshoz simulni itt a terrasz magányában! Olyan szép az idő. Gyöngyös és selymes délután borul a tájra. Azokból az őszei alkonyokból való, a melyeket mintha még a nyár felejtett volna itt bucsuzóra. És ők mégis távol vannak egymástól! Az egyik Limagneban, a másik Párisban! A fiatal asszony ismét lázadást érzett a szívében e szükségesség miatt. A szentimentális, a mélységes, az igazi életét fel kellett áldoznia a látszat baliálásáért!

Az apjának oka volt rá, hogy arra kérje, jöjjön a kastélyába és vigye a háziasszonyi usztet a szalon alatt. Nagyon iszonyodott a gondolattól, hogy azt az egyszerű szobrászt, a kit Arbois Dánielnek neveztek, lássa vejeül.

Pedig már egyszer megégette a kása a száját, mikor tizenhét éves korában ráerőszkolta a leányára Préfaillé urat, csupán ősi nevéért. Ezt a szerencsétlen degeneráltat, a kiből több század büne és betegsége jutott uralomra. Egy reggel, mikor részegen kilovagolt a Boisba, halva lelték meg egy árokban. Eltemették s azóta a szegény fiatal özvegy nem is szeretett életének e rettenetes szakára gondolni. Most pedig egy igaz, új boldogság lehetősége mosolygott felé. Szerette Dánielt, a kis Dánielt, gyermekkorának ifjú játszótársát. És semmi sem akadályozhatja meg őket abban, hogy egyesüljenek!

Oh, ő tisztában volt atyja óvatosságával, azt remélte, hogy a távollét megöli szerelmét. És egy csomó szép és elegáns férfit hívott meg a vadászatra, hogy annál hamarabb elfelejtse vele Dánielt.

Vállalt v nt. Boldog volt, hogy mindez hidegen hagyta őt, s hogy egyre csak az ő Dánieljére gondol. De mi tegyen? Hogyan rövidítse meg az időt?

E határozta, hogy lemegy a faluba. Ismerte régtől az utcácska minden házát, minden lakóját. Sokszor segítette ki egyiket másikat bajából pénzzel, jó tanáccsal.

A főtéren ebben az időben nagy volt a némaság, s egy lóca előtt egy kicsi fiúcska játszott a porban. Préfailléné visszaemlékezett, hogy a falusi tanítók nemrégén költöztek a faluba. Ott laktak a közelben. Be-

kopogott náluk, s alig hogy leültették, megkérdezte:

— Az önké az a kis fiú, a ki ott játszik a porban?

— Nem a miénk. Gondozásra adták hozzánk. Az apja, férjemnek egy barátja, utazik. Dániel! — kiáltott a gyermekre. — Jöjj ide, köszönj a nének!

Dánielnek hívták! A mint kimondták előtte, egy kis szivdobogást érzett. Mintha bizony másnak nem is szabadna azt a keresztnevet használni! A gyermek egyszeriben érdekelti kezdte.

Hat éves lehetett s nagy száművegeket viselt a rövidlátó kék szeméi és pisze orrocskája fölött. Nyitott szája csodálkozásra vallott.

Fekete köténye egészen lábfejéig ért.

— Egy kicsit vad még — mentegette őt a tanítóné.

Préfailléné a gyermek felé nyújtotta kezét:

— No gyere ide, fiúcskám.

Aztán hozzátette, csak hogy a nevet ki-mondhassa:

— Ugy-e, nem félsz tőlem, Dániel?

A fiú sompolyogva jött oda hozzá s az asszony magához ölelte s gügyögve beszélt hozzá, mintha a másíknak szólana.

— M-glátod, Dániel, mi még nagyon jó barátok leszünk.

És úgy is lett. Ezentul mindennap eljött hozzá a nagyuri asszony s elhalmozta a vézna, csunya gyermeket ajándékokkal. De Préfailléné

Várady Zsigmond és a biblia.

Várady Zsigmondnak az a multkori parlamenti közbeszólása, hogy »Ne keresztény politikát csináljanak, hanem magyart!« méltó felháborodást keltett a Házon kívül is és sok kommentárra adott alkalmat a sajtóban.

Lapunk is ismételtén foglalkozott vele és kommentárt is fűzött hozzá. Erre vonatkozólag Várady Zsigmond a következő sorok közlésére kért bennünket:

Főtisztelendő Uram!

Későn küldik nekem b. lapjának jul. 26-iki, csekély személyem pár szónyi közbeszólásával érdemtelennül oly kiemelve foglalkozó számát. Sohasem tartottam szükségesnek a szabad bírálatnál szemközt nyilatkozatokkal terhelni ilyen esetekben a velem foglalkozó hírlapokat, mint-hogy azonban az általam ez idő szerint beöltött népképviselő-állás kötelező arra, hogy a közönség egy része sem legyen tévedésben egyik népképviselője célzataival, felkérem, kegyeskedjék helyet adni a felelős szerkesztése alatt megjelenő »T-1«-ban annak a komoly és határozott nyilatkozatomnak, hogy népképviselői működésem alatt, mint különben általában véve sem, *semmit sem kívánok tenni, célbavenni, vagy munkálni*, ami Krisztus tanításával engem, Krisztus egyik legparányibb követőjét, szembe helyezze. Az az őszinte óhajom, hogy a politikából minden felekezeti szempont kizárásuk s az ország ügyei nem felekezeti szempontok szerint intézessenek, Krisztus tanításával, tehát a valódi keresztény szellemmel megegyező és szerény nézetem szerint távolról sem ellentétes. Nem ő mondá-e? »Az én országom nem e világból való!« És ő választotta szét, fenségesen nemes bifurkációval, a császárnak tartozó dolgokat az Istennek tartozó dolgoktól. Nem hiszem, hogy rosszul tanítottak volna ezekre az őn tiszteltreméltó papársai, kiknek emlékét hálával hordozom szívemben. Remélve, főtisztelendő Uram, hogy e néhány sorral magamat a »keresztényirtás« súlyos gyanuja és vádjai alól feloldoznom sikerülend és lekötöztetett köszönve soraim közlését, nagyok tisztelő szolgája

Várady Zsigmond.

Ezzel eleget tettünk Bihar képviselője kérésének — közöltük nyilatkozatát azzal a különös indoklással együtt, amely bizonyosságot annak, hogy Várady Zsigmond a biblia szavait

érezte magában, hogy mindezt nem a gyermekért teszi, hanem önmagáért. Meg azért, mert Dánielnek hívják. És százszor is elmondta önmagának: Ha más neve lenne, nem is érdekelne.

Mikor messziről szólította a nevén, mindig összereszt, mert egy percre azt hitte, másnak az alakját fogja meglátni a fal kiszögellése mögött Hányszor, de hányszor elmondta napközben: Dani, Dani . . . édes kis Dani . . . Hogy kinevette az apja törekvéseit, hogy őt elválassza az igazi, az egyetlen, a nagy Dánieltől! Azt hitte, hogy távol van tőle! Oh, a vak, a tudatlan öreg ember! Hiszen napjában százszor is kimondhatta a nevét, hívhatta, becézhetette őt abban a kis, háladatos idegen gyerekben! És mindenki előtt meleg hangon, sugárzó szemmel dadogta az édes, édes nevet s szenvedélyesen ölelte magához a beteges gyermek vézna tagjait. Mert őt képzelte oda, a meleg, puha, ifjú karjaiba, őt, az igazit.

Mikor pedig vége lett a megpróbáltatásnak s itt létének ideje lejárt, egy napon hiába várta a kis Dani az ő szép, az ő jó tündérét. Mert az, boldogságának mámorában, elfelejtette kis barátját, azt, a ki anyai ideig pótolta neki szíve választottját. És az úgy van az életben, hogy azt, a mit másnak adunk, mindig elvonjuk valakitől.

is éppen úgy magyarázza, csavarja tetszése szerint, akár csak büntetőtörvénykönyv paragrafusait, mikor a vádlottakat védi a bíróság előtt.

Messzire vezetne ha a biblia magyarázatból polemiát kezdenénk Bihar képviselőjével, de szükségesnek tartjuk konstatálni, hogy Krisztus egész más értelemben mondta azt Pilátus előtt, hogy az ő országa nem e világból való, Pilátus faggatta Krisztust, hogy király vagy-e te, — mert a zsidók azzal vádolták a császári helytartó előtt, hogy ő királlyá akarja tenni magát. Krisztus vállalja, hogy ő király, de az idézett szavakkal megnyugtatta a császár helytartóját, hogy nem tör a trón ellen, ne féltse tőle a császár trónját.

A másik esetben pedig a farizeusok meg akarták fogni Krisztust beszédjében; adatot akartak keríteni arra, hogy Krisztus a hatalom ellen lázítja a népet, hogy így bevádolhassák őt a helytartónál. Azt kérdezték azért ravaszul tőle, hogy kell-e adót fizetni a császárnak? Ha igent mond reá, — elveszti népszerűségét, — ha nemet, kész ellene a vád, hogy lázít a császár ellen. Krisztus azt mondja: Mutassatok egy adópénzt s azt kérdé tőlük: kinek a képe van rajta? Felelték a császáré. Erre mondotta Krisztus isteni bölcsességgel az örök időkre szóló itéletet: Adjátok meg ami a császáré a császárnak is ami az Istené az Istennek.

De nem azért mondotta, hogy elcsavarják, hanem, hogy megtartsák. Tessék ezt megtartani a képviselőházban és, — mi sem kívánunk egyebet.

Krisztus nem azért hirdette isteni tanítását, hogy azt meghallgassák az emberek s aztán hátat fordítsanak annak, hanem azért, hogy megtartsák azt az élet minden vonalán a magán és családi életben, a műhelyben és az irodában, s fórumon a bíróságoknál, az ország-házban, egyszóval a magán és a közélet minden momentumánál. Ezért bizta meg apostolait azzal, hogy: »Elmenvén az egész világra, tanítsatok minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevében, tanítván őket megtartani mindamiket parancsoltam nektek!«

Ezt a krisztusi parancsot teljesítjük tehát, amikor arra törekszünk, hogy az ő tanítását bevigyük a közéletbe. — Ez tartotta fenn Magyarországot az első ezer esztendőben, úgy hisszük, csak ez fogja boldogítani a második ezredévben is.

Ka Krisztus követőjének vallja magát Várady Zsigmond, akkor ezen munkálkodjék és ne azon, hogy Krisztus tanítását kiküszöböljék az iskolából, az igazságszolgáltatás csarnokaiból, az országházból, a törvényekből és az életből.

A képviselőház utolsó ülése. Ma, szombaton délelőtt tizenegy órakor tartja a képviselőház a szünet előtt utolsó ülését. A napirenden csak a főrendiház üzenetének átvétele áll, de ezenkívül — szombat interpellációs nap lévén — izgalmas interpellációkra is van kilátás. Így a komáromi katonai brutalitás és a marostordasi állapotok miatt várható mozgalmas esen évek. A képviselőház szünete szeptember huszonhatodikáig fog tartatni.

Lovasítják a tisztí orvosokat.

Érdekes ujítást léptetnek életbe a közel jövőben a városi tisztiorvosi hivatalban. Eddig ugyanis nagyon sokszor megtörtént, hogy sürgős esetben hívták a tisztí orvosokat, akik csak nagy késlekedéssel tudtak megjelenni a helyszínen. Ez a késlekedés kizárólag a hegyen történt esetekre vonatkozik, ahova tudvalevőleg a kocsik vagy nagyon drágán vagy pedig egyáltalán nem hajlandók az orvost kivinni.

Ilyen eset történt tegnap előtt is, amikor Berkovits René drt egy kocsit sem akarta kivinni a hegyre egy beteghez. Berkovits erre a lovas rendőrök egyik lovára ült és azon kivágatott a hegyre, ahol segínyt nyújtott.

Tegnap pedig a gyárat kellett végig vizsgálnia az orvosnak. A vizsgálatot szintén lóháton tette meg sokkal rövidebb idő alatt.

Ebből az esetből kifolyólag most azt az ujítást akarják behozni a városnál, hogy a tisztí orvosok rendelvezésére állandóan egy felnyergelt ló álljon.

Tegnap Berkovits tárgyalt is ebben az ügyben Gerő Á min főkapitánnyal, aki kilátásba helyezte, hogy az orvosoknak lovat bocsát rendelkezésükre. Ma ebben az ügyben Berkovits beadványt fog nyújtani a polgármesterhez. Hogy mi lesz a beadvány eredménye az nagyon kétséges.

Ha így haladunk legközelebb lovasítani fogják a végrehajtókat, aztán az irnokokat majd később a vízvezetéki bizottság tagjait, később a polgármestert, és végül a törvényhatóság tagjait a terem szolgálkával együtt. A messze jövőben pedig lóháton fogják megtartani a közgyűléseket a Bónai kútnál, úgy is nagyon sok ügyet csak úgy lóhátról intéztek eddig is.

Mert, hogy mi szükség van az orvosok lovasítására azt csak Berkovits tudja. Tudomásunk szerint a bérkocsiknak kötelességük a város tisztviselőit szükség esetén bárhova kivinni, akkor pedig minek a lovas orvos elég ebből a readőr is, hiszen ezekből sincs elég. És végül nem minden orvos volt huszár és lovagolni még kevesebben tudnak, ez pedig nem kényszerítő senkire sem, mert a pályázati feltételekben nem volt kikötve a lovaglás tudása.

Tessék a bérkocsisokat kötelességeikre szorítani, a lovaknak pedig hagyjanak békét.

A keleti vasut építésének jubileuma.

Az első vonat Nagyváradról Kolozsvárra.

Nagyvárad városa ma már egyik hatalmas gócpontja az országnak. Hat irányban bir vasuti összeköttetéssel az ország különböző részeire s naponként mintegy száz vonat érkezik ide s ugyanannyi indul ki Nagyvárad vasut állomásból. Nagy része van ennek a nagyszabású vasuti összeköttetésnek városunk kulturális és közgazdasági fejlődésében.

Biharmegye természeti kincsekben gazdag vidéké. ezek a inszálak tették hozzáférhetővé s általuk a milliókat erő parlagon hevert kincsek szabadultak fel s nyertek értéket. Az első vasuti mozdony megjelenése elvitázhatlan hirdetője a civilizáció terjedésének.

Ha visszagondolunk a mult század második felének kezdetére, mikor még csak Budapesttel volt vasuti összeköttetés Nagyváradnak, könnyű belátni, hogy mit eredményeztek a vasutak.

Amig most kényelmesen elhelyezkedve, rövid idő alatt jutunk el a vármegye jórészére,

azelőtt a nehéz és fáradtságos kocsiközlekedésre voltunk utalva,

Ha az ország Keleti részébe akartunk utazni, a bárkaszerű postakocsikra bíztuk magunkat s amíg most a rohanó gyorsvonat pár óra alatt átröpít, teljes kényelemben, a szomszédos kincses Kolozsvárra, elődeinknek majdnem végrendeletet kellett csinálni, ha részánta közülük valaki magát erre az utra.

S lehet, hogy a technika már rohamosan haladó korszakában olyan vívmányokat hoz az emberiség kényelmére, hogy a mai gyorsvonatot lekicsinyeli a közeljövő nemzedéke.

*

Néhány hét múlva, szeptember 7-én lesz negyven éve, hogy a keleti vasút első vonata kirobogott a nagyváradi vasutállomástól Kolozsvárra s ezzel megnyitott a vasuti összeköttetés Erdély szívével. Azóta ez a vasút (jelenleg a budapest—predeáli egyrészre) az ország legforgalmasabb vasutvonalává fejlődött.

A vasút építése óriási munkát igényelt, mert több helyen alagutat kellett a sziklahegyeken átfúrni. Akik tervezésében, építésében résztvettek, ma már, kevés kivétellel, csendesen nyugosznak az anyaföldben. Az élők között van még Nagy Ferenc mozdonyvezető, aki az első vonatot vezette Nagyváradról Kolozsvárra.

Ez az évforduló különösen Kolozsvárra bir tononsággal, mert Nagyváradnak már volt vasuti összeköttetése a fővárossal, de Kolozsvár városát ez a vasutvonal hozta összeköttetésbe az ország szívével.

Kolozsvárot mozgalom indult meg, hogy a negyven éves évfordulót valamilyen formában megünnepeljék.

Uj államtitkárok. A hivatalos lap mai száma szerint a király dr. Némethy Károly miniszteri tanácsost belügyminiszteriumi államtitkárrá kinevezte és Horváth Emil miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet adományozta.

UJDONSÁGOK.

* **A főispán utazása.** *Hlatky* Eedre, Nagyvárad város főispánja, pár napi tartózkodásra a kisküküllőmegyei Sörényfalvára csatlódjához utazott.

* **Kinevezések.** A vallás és közoktatási miniszter *Kendrella* Kálmán nagyváradi latin szert. áldozópap, okleveles középiskolai tanárjelöltet, a gyulai róm. kath. főgymnasiumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag, rendes tanárrá nevezte ki. A nagyváradi kir. itélőtábla elnöke, a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe *Láng* Ernő jogszigorlót díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Sztrájkoló aratók.** A püspökség béli uradalmába voltak szerződötve *Argyelán* Illés és *Szabó* Pál arató gazdák, akiknek a vezetésük alatt még 36 embernek kellett volna vágni a búzát. A munkásoknak a múlt héten kellett volna megkezdeniök az aratási munkálatokat. A munkások, akik bizonyos részt kaptak volna a termésből, nem állottak dologba, sztrájkoltak. A sztrájkolókat azzal indokolták eljárásukat, hogy a részükre kijelölt helyen a sok esőzés következtében oly gyatra a termés, hogy az nekik nem hozza meg az élelmüket sem. Az uradalom vezetői erre a munkásoknak új területet jelölték ki. A munkások megkezdték a munkát, de smét abban hagyták, ezzel sem voltak megelégedve, még többet követeltek. Erre a béli főszolgabíró maga elé idézte az aratókat és 10—10 napi elzárással büntette őket. A sztrájkoló munkások megijedve a büntetéstől kijelentették, hogy hajlandók dolgozni. A főszolgabíró azzal a feltétellel, hogy a munkások nem

fognak sztrájkolni, a büntetés végrehajtását felüggesztette.

* **Aki a királytól kér pénzt vendéglőre.** Tény az, hogy a királyhoz intézik a legfurcsább kérélmeket. Ilyen ritka kérelem jött vissza a kabineirodából Biharmegye alispánjához, A kérvényt *Forrás* Mihály sarkadi lakos intézte az uralkodóhoz, még pedig saját kézírásával és stílusával. *Forrás* Mihály előadja, hogy ő a sarkadi fogyasztási szövetkezetnek az alkalmazottja és tudomására jutott, hogy Sarkadon cukorgyárat akarnak építeni, Ő pedig ennek a cukorgyárnak az élelmezését akarja magára vállalni olyformán, hogy a gyár mellé vendéglőt építené. Nem rossz terv és meg is valósítható lenne, csak pénz lenne *Forrás*nak. Mivel pedig *Forrás*nak se pénze, se vagyona nincsen, gondolt merészet és nagyot, nem akarván esetleges köcsönnel megterhelni a létesítendő üzletet, egyenesen a királytól kért rá pénzt. Az uralkodónak valószínűleg ilyen célra nincs előirányozva semmi a budgetjében és figyelmen kívül hagyta *Forrás* Mihály vendéglőjét s a kérelmet minden megjegyzés nélkül küldötte vissza beadójának.

* **A városi közgyűlés előkészítése.** Nagyvárad város tanácsa mint állandó választmány ma, szombaton, délelőtti ülést tart, amelyen a csütörtöki közgyűlés tárgyait készítik elő. Az ülésen, a főispán és a polgármester helyettes távollétében *Komlóssy* József gazd. tanácsos elnököl.

* **Elitették a szökött huszárokat.** A napokban írjuk, hogy a nyíregyházi 14. huszárezredtől 20 huszár megszökött, mert nem bírták kiállni *Dulonics* őrmester kintzásait s jelentkeztek a hajduhadházi csendőrségnél. Mint egyik debreceni újság írja, a megszökött huszárok ügyében a debreceni hadbíróóság már befejezte a vizsgálatot, sőt állítólag már az ítéletet is meghozták (?), de még nem hirdették ki elötlük. Az iratokat felterjesztették a honvédelmi miniszterhez, aki bekérte azokat. *Dulonics* László őrmester ellen, akit a felháborító brutálítások elkövetésével vádolnak, szintén szigorú fegyelmi vizsgálatot indítottak.

* **Biharmegyei suszterből milliomos.** Belényes városának érdekes szenzációja van. Egy kis töpörödött emberke jött oda látogatóba rokonaihoz, távoli atyafiaihoz.

— *Stern* Lajos vegyok, chicagói áruház-tulajdonos, — mondotta az ismeretlen férfi.

Az őregebbek bamar ráismertek.

— *Stern*, a szombatsági suszter.

Tényleg ő volt az. Ezelőtt tizenöt—husz évvel vándorolt ki Amerikába, ahol szorgalmas munkájával óriási vagyont szerzett. Feleségével együtt jött most haza Európába, sőt egyenesen Belényesre, hogy rokonait kis ajándékkal örvendeztesse meg. A rokonok állítása szerint százhuszezer koronát osztogatott ki a család tagjai között. A belényesiek persze nagyon kíváncsiak, hogy mikép lett a kis szombatsági szegény suszterből milliomos és nagyon vallják, hogy miként gazdagodott meg. *Stern* Lajo, Szombatság volt susztere pedig csak ennyit mond a kíváncsiaknak:

— Do'goztam, fiaim.

De bizony itthon Magyarországon azt nem igen lehet megérteni, hogy így milliók is támadhatnak.

* **A Magyar pavillon bedölése Torinóban.** Megirtuk, hogy egy óriási szélroham tönkretette a turini világkiállítás magyar pavillonját. A kereskedelmi minisztériumba tegnap még semmiféle hivatalos értesítés nem jött a katasztrófáról. Ma éjjel azonban távirat érkezett a *Bornivé* cégtől, amelyben bejelentik a katasztrófát. A franciayelvű távirat, amelyet az építészeti osztálynak küldtek így szól:

A tegnapi viharban a magyar pavillon

állványzata megrongálódott. Becslésünk szerint a kár hét-nyolcezer korona. Rögtön hozzáfogtunk a javításhoz. *Bornini*.

Török Gyula, királyi főmérnök, aki a kereskedelemügyi minisztérium megbízásából ellenőrzi az építkezést, a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az éjjel érkezett távirat szerint tényleg történt valami Turinban. Tekintve azonban, hogy az építkezés még nem volt nagyon előrehaladott, a kárt könnyen ki lehet javítani. A felelősség a *Bornini* céget terheli. A kiállítás csak márciusban fog megnyitni és így semmi ok nincs az aggodalomra, mert erre az időre teljesen rendben lesz a magyar pavillon.

* **Szent-István napi nagy ünnepély.**

A kies *Margit*-szigeten országos nagy ünnepély lesz augusztus 20-án Szent-István napján, amelyet a gróf *Zichy* János vallás és közoktatásügyi miniszter kormányzata alatt álló »Gyermekszanatórium Egyesület« rendez ritka érdekes műsorral, kiterjeszkedvén valóban gondos és oly nemű szórakoztatásokra, amelyek a fővárosba egybeseregülő nagy közönségnek az idej Szent-István napot bizonyára kellemessé fogják tenni. A *Margit*-sziget tulajdonosának, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának, de a Gyermekszanatórium kormányzóságának is az volt a főterekvése, hogy ez alkalommal a szigeti egy koronás belépődíjért kizárólag oly mulatságokban gyönyörködhessek a közönség, amelyre nem igen van máskor alkalmunk főleg a vidékről Budapestre ránduló nagy közönségnek és hogy Szent-István napján semmitéle külön belépődíjat a sziget aznapi látogatóinak seholse kelljen fizetni. Ezért vette fel a rendezőség a programba azt a nemzetközi atletikai viadalt, amelyet *Andrássy Géza* gróf kezdeményezésére rendez teljesen ingyen szigeti sportpályáján a »Magyar Athletikai Club« délután 3 órától 7 óráig és mely bőségesen fog érdekesítő sport mutatóványokkal szolgálni, amennyiben a legkülönbébb atletikai számokon kívül másfél órára tervezett labdamérkőzéssel és ezuttal a nagy nyilvánosság előtt először kardmérkőzéssel is gyönyörködtetni fogja a nagy közönséget.

Méltán fog feltűnést kelteni *Emmerling* Adolfnak két tűzi játéka, melyek közül a »nap-pali tűzijáték« alkalmat fog szolgáltatni annak beigazolására, hogy világos nappal is mily hatalmas tűzijáték hatásokat lehet elérni; de a külön esti tűzijáték pedig a Dunán valósággal szenzációs lesz. Mint ujítás bemutatásra fog kerülni több tűz fénykép, népszerű államférfiak és színésznők képe, de főleg meglepetést fog kelteni *Hohenberg* Zsófia hercegnőnek, az egyesület védnökőjének »tűzfényképe«. Az országos ünnep élénkítésére a *Henry* cirkusz igazgatósága átengedte egyik legkiválóbb műsor számát, a 10 tagu *Riccardini* néger ének és táncsoportot, amely a fővárosi művészkörökben oly általános feltűnést keltett. A bájos csoport délután és este is a közönség sorában fog szerepelni legújabb ének és táncszámával. Változatos programot ölel fel a velencei éjszaka területe, ott fog ugyancsak minden külön díj nélkül a *Ganz* gyári dalkör, továbbá *Bachó* József karnagy vezetésével a népszerű honvéd zenekar és *Szeghő* Kálmán vezetése alatt a XXIII. gyalogezred zenekara közreműködni. A közönség kényelméről teljes mértékben gondoskodik a rendezőség, amennyiben a főváros minden részéből ingyen fogják autómobilok és omnibusok a közönséget a szigetre vinni és mindent, aki az autómobil vezetőjénél, vagy az omnibuszon az egy koronás jegyet megváltotta, ingyen jogosult az autómobil és omnibusz használatára. Ugy az autómobil, mint az omnibusz felszállás céljából bárhol megállíthatók és egész napon át szakadatlanul közlekednek. A kiinduló állomások minden forgalmas utvonalon lesznek. A szigetet az ünnepély napján külön világítással látja el a Közmunkák Tanácsa. A disztés munkálatait már megkezdték.

A méreteiben egészen rendkívüli nagy ünnepek ezáltal bizonyára teljesen ki fogja elégíteni a résztvevő nagyközönséget, mert a rendezés fő célja volt, hogy ezáltal a közönség kizárólag a szigeti egy koronás belépődíjért kapjon mindennemű szórakoztatást, de a Fővárosi Közmunkák Tanácsa is feltétlenül szabta, hogy a szigeten külön belépődíj egyetlenegy látványosságért sem szedhető. A hidon át egész napon át egy korona a belépődíj, gyermek és katonajegyek ára a hidon 50 fillér; a hajón pedig a menettérti jegy ára 1 korona 40 fillér, míg a katonai és gyermekjegyek ára 60 fillér. Az athlétikai verseny értékes díjai a Nemzeti Színház előtti pavillonban vannak közszemlére téve, a győztes athlétákat a MAC látja vendégül és a díjak kiosztását Bezerédj Viktor államtitkár alelnök fogja végezni, aki a távollévő gróf Zichy János kultuszminisztert fogja helyettesíteni. Az ünnepély hirdető díszes plakátok szolgálnak tájékoztatásul az ünnepély egyes részleteiről, de felvilágosítást egész napon ad a Gyermekszanatórium Egyesület központi hivatala, Dohány-utca 39. telefonszám 82—82, valamint a MAC margitszigeti sporttelepe, telefon 4—13. — Az egy koronás jegyeket a központi iroda küldi szét külön bélyegköltés nélkül a rendezőknek, de az Istvánnapi jegyek márfélszázalékos valóságot nyújtanak a központi irodában, valamint a régi Nemzeti Színház előtti pavillonban egész napon át. Sgyébként az ünnepség részletes műsorát az Erre az alkalomra kibocsátandó Istvánnapi lap is közölni fogja.

* **Világító sárkányok.** Pár nap óta szokatlan és érdekes látvány köti le a nagyvárosi közönség egy részének figyelmét, már t. i. akik észrevették ezt a szokatlan látványosságot. A Kálmán-hegy környékén nagyobb papírsárkányokat bocsát fel valaki, s a sárkányok végére erősen világító lámpák, vagy száraz elemmel ellátott villamoslámpák vannak akasztva. A sárkányokat óriási magasba, 3—400 méterre bocsátják fel, ahonnan szokatlan látványt nyújtanak. Sokan léghajónak vélik ezeket a világító sárkányokat, de látcsóval tisztán kivehető a színes papírból készült sárkány egész alakja.

* **Eltűnt pénztárca.** Ertsei Géza panaszt emelt, hogy atyjának péküzletéből ismeretlen tettes egy 40 koronát tartalmazó pénztárcát elloptott. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

* **Liszt Ferenc családfája.** Gróf Széchenyi Miklós győri megyés püspök most megjelent IX. számú pásztorlevelében felszólítást intéz a plébánosokhoz, hogy az anyakönyvekben kutassák az 1875. év körül született Liszt Jánosnak, Liszt Ferenc testvérének születési adatait. Liszt Ferenc tudvaleg a sopronmegyei Doborjánban született, a hol atyja Eszterházy hercegek uradalmi hivatalnok volt. Családjá elágazott a környéken, amely tudvaleg a győri egyházmegyéhez tartozik. Gróf Széchenyi Miklós, a ki különösen érdeklődik a történelmi tudományok iránt, ezáltal egy megirandó Liszt Ferenc-monográfia szolgálatába állítja egyházmegyei papját, a melyet anyakönyvi kutatásokra szólít fel Liszt Ferenc családfájának megállapítása dolgában.

* **Hirtelen halál.** Tegnap reggel telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy Francia-sor 24. számú házban egy öreg férfi meghalt. A helyszínre kiszállottak dr. Nemes Armin v. tb. főorvos, Schögl Adolf rendőrtisztviselő és Vass Károly detektiv. — A megejtett nyomozás során megállapították, hogy az elhalt Kiss József 78 éves favágó, aki tegnap délelőtt 9 órakor fogott a favágáshoz, azonban alig vágott néhány hasábot fel, hirtelen összeesett és meghalt. És közben magával rántotta az udvarban lakó 11 éves Boros Mariska kisleányt, a i eszméletét veszítette. — Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál okát agyvérömleny okozta. A hirtelen elhalt Kiss József eltemetése,

sét, miután a hullán külérőszak nyomai nem voltak feltalálhatók, a hatóság engedélyezte.

* **A Fássy-féle betörés.** A rendőrség tegnap befejezte Nagel Ottónak kihallgatását, aki beismerte, hogy a Fássy féle lakásba Spiegel Manóval együtt a már ismeretes módon hatolt be s onnan a már említett ékszereket társával elvitte. Tegnap délután ezenkívül Nagel és Spiegel ügyében távirat érkezett a kolozsvári rendőrségtől, amely szerint a két jómadár ott több rendbeli betörést követett el. A kolozsvári rendőrség kéri a két fiatal betörő odakisértetését, hogy a nyomozást velük ott megejthessék.

* **Megkerült jómadár.** Déri János kereskedő még a múlt év decemberében feljelentést tett *Burján Szurkás* József ellen, kisebb sikkasztás miatt. Tegnap a rendőrség Szurkás Józsefet letartóztatta.

x **Olvassa el kérem!** Ha érdeklí, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű Wolfram-égetőt és ami a régiakkal szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki nem akar nagy világítást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolfram-égető* 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálok felvilágosítással. 44

* **Borsalino, Pichler és angol kalap** nyári újdonságok **REICHARD ÁRUHÁZABA** megérkeztek, hol legelegausabb budapesti és amerikai cipők kaphatók. 40

x **A Lloyd kávéház** kényelmes nyári helyiségében és augusztus hó 4., 5., 6. és 7-én a következő pompás mozgatóképek lesznek bemutatva: 1. Norderney. 2. Bünbocsánat. 3. A bérkocsis. 4. Állatbarát. 5. Rendőr ujonc. 6. Párisi nagy lóverseny. 7. Julia Colonna. 8. Bosszorkány konyha. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor. Kötöny italokról és ételekről gondoskodva van. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri *Hartstein és Örléi* kávéházi tulajdonosok.

Magyarázd meg nekem barátom

a természetnek ezt a csodáját: nyár derekán vagyunk, pompás idő van s én úgy meg vagyok hűlve, mint a legkeményebb téli időben. Mit tegyek? — Nagyon egyszerű; a nyári hurut nem ritkaság, a ki megkapja, vegyen egyszerűen egy doboz valódi Fay-féle szodeni ásványvizet és azzal elkergeli a bajt. Fay valódi pirulái biztosan és kellemesen hatnak, főlegessé teszik az izzasztó kurát és egyéb kényelmetlenségeket, a mellett nagyon olcsó is: egy doboz csak 1 kor. 25 fillérbe kerül s minden gyógyszerárban és drogériában és ásványvízkereskedésben kapható.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV—1. Grosse Neugasse 17.

Crippen apja él.

Most derült ki, hogy Los-Angelesben, Kaliforniában még él Crippen apja. Mikor fiának bűnéről értesült, teljesen összetört és azt mondta:

— Most már jobb lenne nekem a föld alatt lennem!

Majd pedig, mikor fiának elfogatásáról értesült, azt mondta:

— Ha most pénzem volna elutaznék a fiamhoz. Nem tudom elhinni, hogy fiam gyilkos lenne.

A gyilkos orvosnak különben még egy fia is él Amerikában, aki Crippen első házasságából származott.

Crippen védője, Newton ügyvéd, arra

fogja kérni a törvényszéket, hogy a Crippen házában talált holttest-darabokat független orvosok által újból vizsgáltsák meg. Michel detektiv-felügyelő ma a kiadási okmányokkal és két ápolónővel Kanadába utazott, hogy Crippent és miss Le Nevet Angliába hozza.

A mai reggeli lapok egytől egyig megcáfolják a Daily Chronicle hírére Crippen vallomásától. Dew rendőrbiztos maga jelentette ki az angol lapok tudósítójának, hogy Crippenből harapófóval sem lehet bármit is kicsikarni.

Miss Le Nevet a quebecki rendőrség kórházában helyezték el. A leánynak első gondja volt Mac Carthy rendőrfőnök nejétől egy jóra való szabónő címét megtudakolni és divatos új toilettet rendelt nála. Tegnap délelőtt már próbára jött a szabónő a rendőrségi kórházba. Az öltözék pompásan fest. Nem is drága. Háromszáz frank.

Uj nyom.

A Lewys and Burrows ismert droguista cég, amelynek London minden kerületében és főutcáján fiókja van, új nyomra vezette a rendőrséget. Bejelentette, hogy a Hildrop Crescenten lévő fiókjában, amely szemközt van Crippen házával, január 19-én valaki öt gramm hyosent vásárolt. Ez gyorsanölő mérge, amelyből félgramm biztos halál. Az üzletben az angol törvény értelmében följegyezték a vásárló nevét és lakását. Most a rendőrség azt kutatja, vajon Crippen számára vásárolták-e a mérget, mert akkor könnyen rá lehet bizonyítani a gyilkosságot.

Friedländer I. Izsó
angol divat-szabó
Nagyvárad, Szt János-utca.

SZÍNHÁZ.

Klasszikus estély a szinkörben. *Bihari* Ákos nagyváradai származású színművész ma, szombaton a nyári szinkörben, művészetét rendez, amelyen klasszikus darabokból mutat be egyes jeleneteket s válogatott, színpadi előadásra kiválóan alkalmas költeményeket szava. A közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik az előadás iránt, amelyre jegyek ma szombaton délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig a Szilvágyi színház nappali pénztáránál és este 7 órakor a szinkörben várható.

TANÜGY.

Gyorsíró kurzus Nagyváradon. Többek felkeresésére Hodosi Márton okleveles gyorsíró a gyorsírást gyakorlati hasznossága és az ezzel járó előnyök elérése érdekében gyorsírókurzust nyit Nagyváradon. E kurzus célja, hogy rövid s emellett á tekintő uton segítségével legyen azoknak, kik a gyorsírást el-sajátítani, ennek az életben hasznát venni és gyorsírási tudásukra is hivatkozva, esetleg alkalmazást nyerni óhajtanak. Nagyváradon — ellentétben más, Nagyváradnál kisebb városokkal — alig nyílik alkalmuk a gyorsírni vá-

gyóknak a sztenográfiát elsajátítaniok. Az e ténnyel mutatkozó hiányok betöltése érdekében Hodosi Márton okleveles gyorsíró magántanár folyómat nyit Nagyváradon. Mindazok, kik e tanfolyamot látogatni óhajtják, nála jelentkezhetnek. Cim: dr. Demetrovits iroda, telefon: 565. A tanfolyam szerény díjazás mellett aug. hó 6-án kezdődik. Gabelsberger Markovics-rendszer szerint az Auspitz féle tanintézetben (Szilágyi Dezső-utca). Akik már eddig beiratkoztak, vagy ezután beiratkozni óhajtanak, ezután kéretnek fel a megjelenésre.

Szíves tudomására hozzuk, hogy Nagyváradon (Nagy Sándor-utca 2. szám alatt) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő amerikai férfi szabó üzletet nyitottunk. Amennyiben alkalmunk volt az első amerikai szabászati akadémián nyert kitüntetés oklevelet megnyerni a modern szabászat minden legújabb vívmányaiából. Pontos kiszolgálásért kezeskedik. Szíves pártfogását kérve tisztelettel:

HÁBER ÉS TÁRSA,
amerikai férfiszabók
Nagyvárad.

344

Igazságszolgáltatás.

Ekszertolvajok a bíróság előtt.

— Elítélték az ekszertolvajokat. —

Tegnap folytatták a tárgyalást a Pollack-céle nagyszabású ekszertolvajlás ügyében.

Elsőször a két Mester-lányt hallgatták ki. Mindkettőt Rózsának hívják és orgazdasággal vannak vádolva. A bíróság előtt feltűnő eleganciával jelennek meg, szalmaszárga selyembouze, okker alj és ugyanolyan automobil fátyolkalap volt rajtuk. Az elnök kérdéseire bátran, szinte kacéran feleltek, biztosra vették, hogy felmentik őket. Beismerték tettüket, de azzal védték magukat, hogy bátyjuk, Mester Lajos megfenyegette őket, ha elárulják a titkot. Így aztán hallgattak a dologgal. Egyikük sem éri magát bűnösnek.

Kihallgatták még Bakonyszegi János és Jánosnét, továbbá Meleg Juliannát, ezután pedig következett dr. Szolnok Jenő ügyész vádbeszéde. Kérte a vádlottak súlyos megbüntetését, mert az ellopott tárgyak értéke igen magas és ha meg nem kerülnek, igen érzékeny kárt okoznak a meglopott ékszerkereskedőknek.

A vádbeszéde Mester Lajos és a két Mester-lány képviseletében Sziber Nándor ügyvédjelölt válaszolt. Enyhítő körülményül vélte betudni Mester Lajosnak azt, hogy nehéz anyagi viszonyok között élt és munkát nem kapott, mert fegyházviselt volta miatt mindenütt elűzéssel voltak iránta. A két Mester-lányt nem orgazdaság, hanem bűnpártolásban kéri kimondani bűnösnek.

A többi vádlottak érdekében Pogány Gábor és Haimann Béla ügyvédjelöltek, továbbá Faragó Sándor és Sarkadi Sándor ügyvédek tartottak védőbeszédet.

A bíróság ezután visszavonult és meghozta ítéletét, mely szerint Mester Lajos 5 évi fegyházat, Gál István (fiatalkoru) 1 évi fegyházat, Gál Imre 3 évi fegyházat, a két Mester-lány pedig 3—3 havi fegyházat kapott. Bakonyszegi Jánost és Jánosnét ellenben, továbbá Meleg Juliannát a bűnpártolás vádjára alól felmentették, mert vádlottakkal rokonságban állanak.

Az ítélet ellen úgy a kir. ügyész, mint az elítéltek feleltek.

Gyomrozás a járásbírósnál. Tegnap délelőtt Palánkay járásbíró szobája előtt nagy ribillió támadt. Nyolc fogházőr igyekezett megfékezni egy embert, aki mindenáron menekülni akart és közben tisztességes útlegekkel igyekezett meggyőzni az ellenkező véleményen levőket. A nagy gyomrozó hős Szabó Lajos jól ismert csibész volt, aki már a múlt évben is egy biciklilopásért el volt ítélve, azonban az ítéletet nem tudták neki kézbesíteni, s így foganatosítani sem. Ujabbán okirathamisításért ítéltek el, de ezt az ítéletet sem tudták neki kézbesíteni. Tegnap aztán az egyik nyomozó rendőr lefűlte a híres urat és miathogy tagadta, hogy ő el volna ítélve, hát nyomban el is vitték a bírósághoz, Palánkay bíró elé, aki aztán felolvasta neki az ítéletet. Szabó Lajos azonban most sem tárgyalt, erősen bizonyította, hogy ő nem az a Szabó Lajos. Persze erre tanukkal igazolták az ellenkezőjét. Így sarkokba szorulva az erőszakhoz folyamodott. Mindenáron szökni akart és ütlegelni kezdte a fogházőröket. Nagynehezen azonban mégis megfékeztek és most már a börtönben hűsöl a gyomrozó hős.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

TÁVIRATOR.

Forrong Spanyolország.

Madrid, augusztus 5. Canalejas miniszterelnök hosszabb tanácskozást folytatott a hadügyminiszterrel és a tengerészeti miniszterrel, hogy milyen csapatokat küldjenek San-Sebastianába. Hír szerint madridi csapatokat is kivezényelnek. Százharmincnyolc királyhű egyesület nyolcvanezer tagja memorandumot intézett a miniszterelnökhöz, amelyben szerencsét kívánnak a megindult kultúrharchoz.

Madrid, augusztus 5. Vasárnap nyolcszáz vonat megy Bilbaoból San-Sebastianába. Száz-ezernél többre becsülik azok számát, akik a klerikális tüntetésben részt fognak venni. A klerikálisok proklamációkat terjesztenek, amelyben felhívják a spanyolokat, hogy védjék meg a régi vallást és mutassák meg a kormánynak, hogy vallásáberu fog kitörni, ha folytatja politikáját.

Róma, 1910. augusztus 5. A Giornale d'Italia az a híre, hogy a Vatikán ma visszahívja madridi nunciust, itteni körökben nem nyer megerősítést. Vatikáni körökben azt mondják, hogy a nunciust csak akkor hívják vissza, ha Spanyolország felmondja a konkordátumot. Gonzales spanyol ügyvivő tegnap hosszasan tanácskozott Merry del Val államtitkárral.

Madrid, 1910. augusztus 5. A kormány újabb intézkedésével megtagadta az engedélyt annak a tüntetésnek a megtartására, melyet a katolikusok San Sebastianban akartak rendezni. Elhatározta a kormány, hogy minden eszközzel megakadályozza a tüntetést és a közrend megzavarására irányuló minden kísérletet a legerősebb kézzel folyt el. Pelin képviselő felhívást intézett don Jaime híveihez, melyben a tüntetőkhöz való csatlakozásra szólítja fel őket.

Navarra, 1910. augusztus 5. Biscaya és Guipuzcoa tartományokból érkező jelentés szerint ott felkelőmozgalom észlelhető. A kormány csapatokat rendelt ki a fenyegetett vidékekre.

Nyitra vármegye és a király születésnapja.

Nyitra, 1910. augusztus 5. A vármegye törvényhatósága kimondotta hogy a király 80 éves születése napja alkalomával 100.000 koronás szobor alapítványt tesz, ezen kívül 500.000 koronás menházat épít, a tanítókháza javára pedig 10000 koronát adományoz.

A horvát országgyűlés feloszlata.

Zágráb, 1910. augusztus 5. Itt egész bizonyossággal veszik, hogy a bán birtokában van az országgyűlés feloszlata elrendelő királyi kéziratnak. A feloszlatast a jövő hétfőre várják.

Katonai szolgálat Spanyolországban.

Madrid, 1910. augusztus 5. A minisztertanács elvben jóváhagyta a törvényjavaslatot, mellyel a kötelező katonai szolgálat Spanyolország összes állampolgárai részére bevezetetik.

Öngyilkos hadnagy.

Bécs, aug. 5. Szokatlanul pontos előkészületek után ma Goldsmeid Károly hadnagy agyonlőtte magát. A hadnagy nagyszabású versenystállója volt. A hadnagy a legelőkelőbb körökben vett részt. Az utóbbi időben nagyon sokat veszített a versenyen, ami arra indította, hogy öngyilkosságot kövessen el.

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Irta: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.)

84

Coupe-téte mellett állva, ki őt ruhában és modorban utánozta, olyan volt, mint egy sétatáncos egy bunkós bot mellett, mint egy telivér egy mérsáros lova mellett.

Beszélt a jakobinusoknál s szintugy társa is; egyikük sem volt hajlandó ajkait Vereskonty mámi pálinkájába áztatni és az öreg asszony olyan szivességgel látta őket s egyre barátságosabb, forradalmibb és összefüggéstelenebb lett minden kortyintás után.

Ugy látszott, a mámi megfélekedett Leonieről és az indítványozott fölkelésről, melynek a számára egy csapat amazont ígért toborzani a céhéhez tartozókból.

Ignorálta Coupe-tétet is majdnem egészen és leült pulpitusa mögé; Morttarbasra pislan-gatva valamit mormogott az angyalról, melyet hatalmába kerített s melyet odafent tartogat, hogy vegye nőül a gróf, de azonnal. A jövő héten, holnap — vagy miért nem ma este? Itt élhetnének ebben a lakásban. — Ő vinné a háztartást nekik, s örökölnék az üzletét, majd ha ő meghal. Az jó üzlet. Ah! ő tudja, hogy mibe fog,

Montarbas egy pohárka pálinkát hörpintgetve, elég figyelmesen hallgatódzott, eleinte megvető gunyoros hangulatában mulatságosnak tetszett előtte az öreg asszony mosolygása, aztán fokozatosan érdeklődni kezdett, a mint az

asszony mindinkább magasztalni kezdé rejtélyes vendégének szépségét, kit elcsukva tart, hogy a gróf menyasszonyává tehesse.

— Menjen és nézze meg — mondá az öreg asszony, szemét forgatva és fejével nagyot bólintva. — Itt van, vegye a kulcsot. Nem, benne hagytam. Mindég. Alva fogja őt találni. Ahl kőpé; ő az alvó szépség, ki száz évre alszik és te vagy a csinos királyfi. Mi! A köztársaság királyfia.

Armand ur, bocsánat Coupe-téte polgártárs; egészségére. Igyunk még egyet urak. A forradalomra, s az egész világ szabadságáért!

Aztán fejét hatalmas barna karjaira nyugtatva, melyeket az asztalon keresztbe tett, nyugtalan, mámoros álomba merült.

— Ez nem mulatságos, polgártárs, — mondá Coupe téte, ki italát megitta. Énjő éjt kívánok önnek, visszamegyek a Jakobinusokhoz, az alatt pedig csak mulassa magát tetszése szerint.

Montarbas nem kívánt egyebet. Vereskonyt mámi beszédéből, ki több ízben főlemlíté a Rózsika nevet és azon leírásból, melyet a fogoly szépségéről tartott, nagy meglepéssel győződött meg arról, hogy a lányka, ki üldözése elől idáig szerencsésen el tudott menekülni, végre hata-mában van, itt ugyanebben a házban, ugyszólván bi-incsekbe verve, a menekülés mind-n reménye nélkül.

Csak egy pillanatra állt meg, hogy meggyőződjék, vajjon csakugyan elaludt-e a mámi és a mint Coupé téte kiment az utcára, ő maga fölment a lépcsőre: keze hideg, arca száraz volt, szíve dobogott, mint nem dobogott azóta, mikor fia volt.

Igen, minden rendben van; itt van a feljárt s ott a kívülről bezárt ajtó, a kulcs a zaban; megfordítá azt zajtalanul, s kísértet módjára surrant be a szobába.

A teljes sötéttségben csak tapogatózva mehetett előre, mintha vak lett volna, az alvó erős lélegzete által vezéreltetve a pamlag felé.

A nő egészen be volt burkolva a takaróval. Enyhén érinté meg vállát, keblének hajlását, míg megtalálta a kezét, mely a takaró fölött félig nyitva volt feledve. Bele lopta magát abba és lágy fokozódó kézzorítással sugva szólt:

»Rózsika.«
»Hss!«

Ütere szilajon vert. Tehát itt van saját szabad akaratából; már nem fut előle, nem ryüli őt. Tán várta, kívánta is, hogy eljőjön. Sem félelem, sem harag nem volt kifejezve ezen alig hallható figyelmeztetésben, csak a legnagyobb óvatosság hanglejtése.

— Szerelmem! — suttogá a fülébe, oly közel hozzá, hogy érzékeire még hajának illatja is hatni látszott; — kincsem, a gyalom! mily régen keresem míg végre megtaláltam! meg kellett volna halnom, ha téged örökre elvesztettetek volna. Nem örül-e a te szíved is, hogy kezemet kezében érezheted, Rózsikám, szívem szíve?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tőzsdetudósítások.

Budapest, augusz. 5.

A gabonatőzsde.

50 kilogramonkint.

Buza októberre — — —	9.48
Rozs októberre — — —	7.10
Zab októberre — — —	7.22
Tengeri júliusra — — —	5.90

Irányzat: Lebonyolít, lanyba.

Értéktőzsde.

Magyar hitel — — —	861.—
Osztrák hitel — — —	669.75
4%-os koronajáradék — — —	91.85

Államvasut — — —	740.—
Jelzálogbank — — —	493.—
Leszámitoló bank — — —	573.—
Hazai Bank — — —	317.—
Kereskedelmi részv. — — —	751.—
Rimamurányi — — —	694.—
Salgótarjáni — — —	637.—
Közuti vasut — — —	747.—
Városi villamos — — —	384.—
Adria — — —	557.—

Irányzat: Csendes, kevés üzlet.

A munkosztályok felállítására
Dr. VUOSKICS GYULA.

NYILTTÉR.

BUTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Gubacs-eladás.

A nagyváradai lat. szert. ftdő. Káptalan tulajdonát képező: bagaméri, mikepércsi, szalacsi, hegyközujlaki és kisjenei, alpári, kiskér—nagykér, rontó—szenteleki, ábriházi, sályi—székelyteleki, fülöpháza—peeri—bikácsi, méhesi, kisdombrovczai, és végül a karaszó—urszádi erdők ez évi gubacstermése zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladás alá bocsájtatik.

Az árverés az eladó uradalom központi hivatalában Nagyváradon, Sal Ferencz-u. 4—804. szám alatt a folyó év augusztus 19-ik napján d. e. 10 órakor fog megkezdődni, mely határidőig a netaláni zárt ajánlatok az eladási feltételek egy példányával és legalább 10 százaléknyi bánatpénzzel felszerelten alulirothoz ok-

vellenül beadandók. Az eladási feltételek minden árverelőre nézve egyformán kötelezők s alulirott által kívánatra megküldetnek.

Kelt Nagyváradon, 1910. augusztus hó 4-én.

Török László, s. k.

káptalani erdőmester.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Moskovits Farkas és Tsa

cipő- és csizmagyár

részvén. társaság Nagyvárad.

I. Flók:

Gyár-épület, Kossuth-utca 5. sz.

II. Flók:

Rákóczi-ut, Bazar-épület.

Ajánlja helybeli gyártmányait a legjobb anyagból és legszebb kivitelben szabott gyári
:: árak mellett. ::

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életelő eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben legjobban és legelősebben, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál

BUDAPEST, VII. k., Erzsébet-körut 41. s.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnék hirdetések és reklámok az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

256 kitűnő naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és -- Telefon
tervezetek ingyen! 12--06.

A szépség ápolása a meleg évadban!

Különösen fontos!

Különösen fontos!

A Corsini-fele „Eau de Florence“

Itten is mint egyedüli pipereszer bizonyult. Mint szépség ápoló szer a Lőr szépítésén kívül a szervezetre igen jó hatással bír, mert a legnagyobb forróságban is elmulaszt és meggátol minden izzadásképződést és tisztítja a porusokat. Használata a mellett nagyon egyszerű: egy pár cseppet a szekendőre cseppentve, a bőrt gyönyörűen bedörzsöljük. A mosdó, valamint a fürdővízben is nagyon kellemes.

Kapható minden e szakmába vágó üzletben. — The Corsini Parfümery Company Barden & Comp. Wien VI. Stumpergasse 47.

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES MAJUS 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
		8 20				5 40		Ind. Budapest k. p. u.	Erk.	4 30	7 20			6 40	
	7 00			2 00			9 35	Bpest ny. p. u.							9 55
	9 35	11 31		4 23		9 27	11 41	Szolnok		12 46	3 44	5 39	11 38	3 49	7 22
5 13	11 28	2 06		5 51	1 35	12 25	12 16	Püspökladány		5 06	12 54	3 44	10 20	9 52	12 48
5 27		2 18			1 50	12 41		Báránd		4 50	12 41		10 01		12 37
5 43	11 49	2 33		6 17	2 07	12 55		Sáp		4 29	12 25		9 38	9 33	12 23
6 07	12 04	2 52		6 32	2 29	1 16	1 53	Berettyóújfalú		3 59	12 05	3 00	8 56	9 19	12 05
6 21		3 5			2 43	1 29		Mezőpeterd		3 31	11 51		8 35		11 52
6 34	12 20	3 17			2 57	1 42		Mezőkeresztes		3 16	11 39		8 17		11 41
6 41								Ártánd		2 47			8 07		
6 51		3 30			3 11	1 58		Bors		2 37	11 26		7 54		11 30
7 00	12 33	3 38			3 21	2 54	2 26	Biharpüspöki		2 20	11 19	2 27	7 43	8 48	11 23
7 11	12 42	3 48		7 09	3 33	2 15	2 35	Erk. Nagyvárad	Ind.	2 15	11 03	2 16	7 28	8 41	11 14
	12 54	4 10	6 30	7 14		2 53	2 42	Ind. Nagyvárad	Erk.	8 30	10 34	1 52	7 07	8 34	10 53
	1 01	4 17	6 39			3 00		Várad-Velence		8 22	10 27	1 45	7 01		10 47
	1 10	4 27	6 51			3 01		Fugyvársárhely		2 09	10 18		6 51		10 38
	1 20	4 38	7 05					Szakadát		7 53			6 38		10 27
	1 28	4 47	7 16	7 42		3 29	3 14	Mezőtelegd		7 43	10 00	1 25	6 30	8 10	10 21
	1 35		7 25					Mezőtelki		7 31			6 21		
	1 41		7 33					Czéczeke		7 24			6 14		10 09
	1 47	5 02	7 59	7 55		3 45	3 29	Étesd		7 17	9 44	1 12	6 09	7 58	10 04
	1 52	5 06	2 05			3 50		Étesd megálló		7 10	9 38		6 03		9 59
	2 00		8 15					Rikod		7 00			5 56		
	2 12	5 25	8 30	8 15		4 09	3 52	Rév		6 50	9 25	12 58	5 47	7 46	9 47
	2 16							Rév megálló		6 39			5 36		
	2 22	5 33	8 38			4 17		Zichy barlang		6 33	9 16		5 36		9 39
	2 27	5 38	8 43					Vársonkolyos		6 27	9 13		5 31		
	2 37	5 49	8 55			4 31		Brátka		6 15	9 04		5 21		9 23
	2 45	5 57	9 04			4 39		Jádvölgy		5 38	8 53		5 12		9 20
	2 55	6 08	9 17	8 48		4 50		Bucsa		5 26	8 48		5 03		9 13
	3 06		9 30					Feketető		5 13			4 43		2 34
	3 24	6 30	9 49	9 03		5 12	4 44	Csucsá		5 04	8 33	12 44	4 33	7 07	8 58
	5 20	8 27	10 30	10 30		7 18	6 26	Erk. Kolozsvár	Ind.	1 30	6 04	10 31		5 21	6 49

Nagyvárad—Vaskóh.

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	vssz.	Vv.	Vv.
2 50	4 30	Ind. Nagyvárad	9 49	8 44	6 18	5 10
8 03	4 41	Várad-Velence	9 38	8 32	6 36	5 28
8 17	4 56	Röntó	9 24	8 18	6 52	5 43
8 31	5 05	Felixfürdő	9 17	8 11	7 01	5 52
8 48	5 21	Kardó	9 03	7 57	7 15	6 07
4 31	5 58	Nyárló	8 37	7 31	7 23	6 14
4 45	6 11	Magyargyepes	8 25	7 19	8 01	6 55
5 03	6 28	Tasádfő	8 09	7 03	8 14	7 11
5 37	6 43	Drágszéke	7 55	6 49	8 33	7 26
5 46	7 00	Magyarszéke	7 36	6 30	8 47	7 40
6 17	7 13	Dused	7 22	6 16	8 57	7 51
6 47	7 43	Szombatság-Rogoz	6 56	5 50	9 06	8 01
7 01	7 56	Hollód	6 46	5 40	9 21	8 16
7 20	8 10	Gyanta	6 23	5 17	9 35	8 30
7 28	8 17	Fekete Kápolna	6 14	5 08	10 00	8 45
7 42	8 31	Sólyom	6 00	4 54	10 20	9 15
7 51	8 39	Belényesörvényes	5 53	4 47	10 32	9 27
8 07	8 43	Borz	5 43	4 37	10 42	9 37
8 13	8 59	Belényesujlak	5 34	4 28		
8 27	9 11	Sonkolyos	5 24	4 18		
8 41	9 23	Fenes	5 14	4 08		
9 18	9 44	Belényes	5 01	3 55		
9 19	9 54	Dragonyesd	4 42	3 36		
9 35	10 07	Szudrics	4 31	3 25		
9 49	10 18	Ricey	4 19	3 13		
10 08	10 34	Lunka-Rézbanya	4 06	3 00		
10 24	10 40	Erk. Vaskóh-Barest	3 53	2 47		

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Vv.
Ind.	Erk.	Vésztő	9 20	4 02
		Okány	9 02	3 42
		Gyanta	8 43	3 21
		Sarkadkeresztúr	8 33	3 10
		Méhkerék	8 15	2 50
Erk.	Ind.	Kötegyán	8 06	2 40
Ind.	Erk.	Kötegyán	7 19	2 15
		Pósa	7 07	2 02
		Illye	6 57	1 51
		Csegöd	6 34	1 31
		Erdőgyarak	6 25	1 21
		Árpád	6 16	1 11
		Feketebátor	6 06	1 00
		Feketető	5 44	12 32
		Tenke	5 34	12 10
		Rippa	5 25	11 33
		Mocsár-Gyanta	5 15	11 21
Erk.	Ind.	Hollód	4 45	11 09

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda. — Vissza.	Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	Ind. Szombatság-Rogoz	Erk.	6 41
9 59	8 19	Nánhegyes	Ind.	6 14
10 09	8 29	Erk. Dobrest	Ind.	6 04

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	Ind. Nagyvárad	Erk.	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 52	Ossi	Ind.	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 03	Less		7 54	9 12	11 30	2 35	3 33
	8 44	10 56	2 00	5 25	8 15	Gyapju		7 40		11 14	2 20	3 22
4 44	9 03	11 03	2 19	5 34	8 27	Csétfa		7 30	8 54	11 03	2 10	3 15
	9 13		2 31		8 45	Pusztaradvány		7 17		10 38	1 47	
	9 20		2 39		9 04	Madarász		7 09		10 30	1 40	
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 24	Nagyszalonta		7 02	8 31	10 22	1 33	2 51
	9 40		3 07		9 38	Pusztabarmód		6 50		10 05	1 16	
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 52	Kötegyán		6 11	7 54	9 52	1 04	2 32
7 39	10 11	11 58	3 40	6 33	10 06	Sarkad		5 54	7 41	9 29	12 44	2 22
7 47	10 23	12 02	3 53	6 42	10 17	József szanatórium		5 44		9 15	12 30	2 12
	10 27	12 05	3 58	6 45	10 21	Gyula városerdő		5 36	7 26	9 10	12 25	2 03
7 58	10 39	12 18	4 12	6 57	10 25	Gyula		5 28	7 18	8 56	12 14	2 01
	10 51		4 27	7 07	10 29	Biczere		5 20	7 06	8 36	11 53	1 56
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	10 33	Erk. Békéscsaba		5 12	6 56	8 18	11 43	1 33
	12 12	8 29	6 54	9 00	10 37	Erk. Arad	Ind.	5 04		8 18	11 25	4 16
10 45	2 43	4 22	9 11	10 01	7 40	Erk. Szeged-Rókus	Ind.	8 29	3 11	10 59	3 01	

Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Vv.
6 19	1 43	Ind. Nagyvárad	Erk.	9 23
6 33	2 02	Ossi		9 03
6 51	2 18	Uj Palota		8 43
7 05	2 30	Gyires		8 33
7 19	2 43	Vize-Gyán		8 17
7 23	2 50	Körösszeg		8 11
7 37	3 00	Nagy-Harsány		7 54
7 57	3 19	Szaál		7 48
8 14	3 35	Nagy-Tóti		7 22
8 26	3 47	Komádi		7 10
8 44	4 04	Iráz		6 53
9 17	4 32	Köt		6 38
9 42	5 01	Vesztő		6 18
10 25	5 41	Szeghalom		5 54
10 41	5 58	Körösladány		5 39
10 58	6 13	Kethalom		5 24
11 42	6 53	Déaványa		4 47
12 00	7 13	Ózdmajor		4 20
12 33	7 46	Erk. Gyoma	Ind.	3 50

Székelyhíd—Margitta—Szilágysomlyó.

Nagyvárad—Érmihályfalva.

Püspökladány—Szeghalom.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.	Vv.	Szv.	Szv.	Vv.
10 00	2 27	6 40	Ind. Székelyhíd	Erk.	6 52	1 37	5 51	7		

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

TÁTRAI ÉS TARSAI

Vasöntőde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó
műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Hirdetések

felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

NAGYVÁRADI KERESKEDELMI CSARNOK.

A nagyváradai Felső Kereskedelmi Iskola, melynek érettségi bizonyítványa egy évi önkéntes katonai szolgálatra jogosít s melynek eddig végzett 778 növendéke elsőrendű kereskedői, gyári-, bankári- és pénzügyi cégeknél, postai, távírcai-, vasúti-, pénzügyi-, törvényhatósági és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást,

1910. évi szeptember hó 1-én nyitja meg 23-ik évfolyamát.

Az intézetet az 1909—1910-iki tanévben 253 tanuló látogatta, köztük 150 vidéki. Vidéki tanulók Dénes Pál igazgatása alatt álló, a magas kormány által engedélyezett és az iskolát fenntartó testület közvetlen felügyelete és ellenőrzése alatt álló internátusban nyerhetnek elhelyezést.

Az 1910—1911-iki iskolai évre a szabályszerű beiratások még július és augusztus hónapokban hétfő, szerda és péntek napjain délelőtt 9—12 ig eszközölhetők.

A beiratásoknak szeptemberre való halasztása a szülőkre és tanulókra azon veszéllyel jár, hogy tömeges jelentkezések folytán egyik-másik osztálynak netán szükségessé válardó párhuzamosítása részint berendezett tanterem, részint elégséges tanerők hiányában szeptemberben már keresztülvihető nem lévén, az akkor jelentkezők felvehetőek nem lesznek; míg a párhuzamosítás szeptemberre eszközölhető akkor, ha annak szüksége már július első napjaiban mutatkoznék. Szeptemberben csak akkor vétetnek fel tanulók, ha a szabályszerű létszám be nem telt. Minden egyéb tudnivalóról »Tájékoztatónk« ad bő felvilágosítást, amelyet levelező-lapon nyilvánított kívánatra az iskola-igazgató (lakik az iskolaépületben, Deák Ferencz utca 3.) azonnal megküld.

Nagy-Várad, 1910. évi július hónapban.

Reismann Mór,
a fenntartó-testület elnöke.

332

Dr. Hoványi Géza,
iskolabizottsági, elnök.

Ha melege van,

ha fáradt, vagy unatkozik, siessen
Kecskeméthy István

„NEMZETI“ kerthelyiségébe,
hol üdülést, kellemes szórakozást,
ingyen, kitűnő italokat
és izletes ételeket

olcsó pénzért kaphat. Ha lehet, ne
menjen egyedül, hanem családjá-
val és barátaival, hogy a kellemes
szórakozást megoszthassa velök.
— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

A kávéház egész éjjel nyitva.

Figyelemes és pontos kiszolgálás.
Társas ebédek, vacsorák és abo-
nensek polgári árban lesznek kiszol-
gálva. — Minden nap

friss flecken.

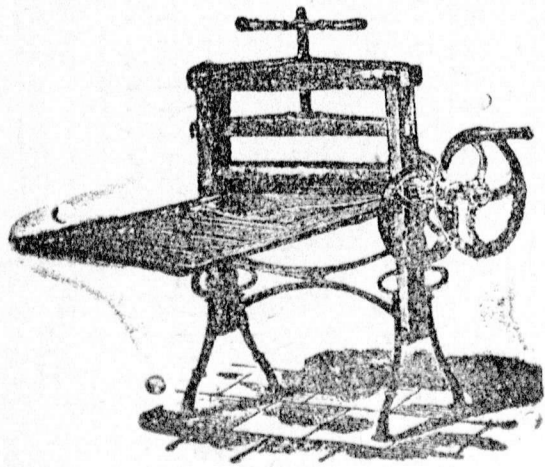
Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a
NEMZETI-szál-
lada, vendéglő és kávéház bérleje.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Kézi hajtású „Jégkészítő-gép“ állandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

Jégszekrények legújabb szer-
kezettel.

FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángorló- és
facsaró-gépek.

Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

